

Αθήνα, 7 Απριλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Προστασίας του Πολίτη
- Εθνικής Άμυνας

Θέμα: «Άμεση ανάγκη τήρησης των νόμιμων προδιαγραφών αποθήκευσης εκρηκτικών υλών σε όλη την χώρα»

Μεγάλη ανησυχία έχουν προκαλέσει στους πολίτες διάφορων περιοχών της χώρας οι πληροφορίες που βλέπουν το φως της δημοσιότητας –ιδίως μετά το τραγικό ατύχημα στην Βηρυτό του Λιβάνου τον Αύγουστο του 2020– σχετικά με τις συνθήκες αποθήκευσης και φύλαξης των περίπου 12.000 τόνων νιτρικού αμμωνίου και άλλων εκρηκτικών υλών που παράγονται και διακινούνται ετησίως στην Ελλάδα. Η εν λόγω ανησυχία κάθε άλλο παρά αδικαιολόγητη μπορεί να χαρακτηριστεί, αφού σε περίπτωση μη σχολαστικής τήρησης των μέτρων ασφαλείας κατά την αποθήκευση του επικίνδυνου υλικού αυτού, πολύ εύκολα μπορούν να δημιουργηθούν συνθήκες για πρόκληση καταστροφικών εκρήξεων, αντίστοιχων της Βηρυτού.

Στην χώρα μας καταγράφονται περί τις τριάντα (30) στρατιωτικές και ιδιωτικές εγκαταστάσεις αποθήκευσης μεγάλων ποσοτήτων εκρηκτικών, διάσπαρτες σε διάφορες περιοχές, εκ των οποίων επτά(7) είναι οι προεξάρχοντες χώροι μαζικής αποθήκευσης που ανήκουν σε επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας εκρηκτικών, με πελάτες κυρίως ορυχεία και μεταλλεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό¹. Οι χώροι αυτοί εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στην Βοιωτία (Τανάγρα), την Θεσσαλονίκη (Καλοχώρι), τα Γρεβενά και την Κρήτη (Ρέθυμνο και Ηράκλειο). Για τις περισσότερες από αυτές τις περιπτώσεις βρίσκονται σε εξέλιξη δικαστικές διαμάχες, με αντικείμενο τις συνθήκες αποθήκευσης των εκρηκτικών, καθώς και τις τηρούμενες αποστάσεις ανάμεσα στις εγκαταστάσεις και τους παρακείμενους οικισμούς και δρόμους.

¹ Βλ. <https://www.in.gr/2020/08/08/greece/30-en-dynamei-vomves-mamouth-stin-ellada/>

Στο επίκεντρο, ωστόσο, της ανησυχίας βρίσκεται η Βοιωτία, καθώς στον Δήμο Τανάγρας (στις Δημοτικές Ενότητες Τανάγρας και Δερβενοχωρίων) εκτιμάται ότι παραμένουν αποθηκευμένοι περισσότεροι από 4.000 τόνοι νιτρικού αμμωνίου και άλλων εκρηκτικών υλών. Στην Τανάγρα, ειδικότερα, βρίσκεται ο μεγαλύτερος χώρος μαζικής αποθήκευσης νιτρικού αμμωνίου της Ελλάδας. Ανήκει σε ιδιωτική εταιρεία παραγωγής εκρηκτικών, στις αποθήκες της οποίας βρίσκονται περίπου 2.600 τόνοι νιτρικού αμμωνίου και 300 τόνοι εκρηκτικών.

Η κοινή γνώμη της Βοιωτίας πληροφορήθηκε για πρώτη φορά το 2019 την κατάθεση μηνυτήριων αναφορών σε βάρος της συγκεκριμένης εταιρείας, σχετικά με την παραβίαση κανόνων ασφαλείας στους χώρους αποθήκευσης των εκρηκτικών. Στη συνέχεια, η Εισαγγελία της Θήβας ανέθεσε με παραγγελία της σε πραγματογνώμονα χημικό μηχανικό την πραγματοποίηση εξειδικευμένης τεχνικής μελέτης αναφορικά με την καταλληλότητα των συνθηκών αποθήκευσης εκρηκτικών υλών από την εταιρεία και την σύνταξη σχετικού πορίσματος.

Το εν λόγω πόρισμα παραδόθηκε πριν λίγες μέρες στις ανακριτικές αρχές² και φαίνεται να επιβεβαιώνει τους φόβους των πολιτών των γύρω περιοχών, αφού διαπιστώνεται σωρεία παραβάσεων των κείμενων διατάξεων (ΚΥΑ υπ. αριθμ. 3329/1989 «Κανονισμοί για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών», ΦΕΚ 132/Β΄ 21-02-1989³). Οι παραβάσεις αυτές αφορούν στις αποστάσεις μεταξύ των αποθηκών εκρηκτικών υλών εντός των εγκαταστάσεων της εταιρείας, καθώς και στις αποστάσεις ανάμεσα στις εγκαταστάσεις της εταιρείας και τους παρακείμενους οικισμούς, οι οποίες και στις δύο περιπτώσεις φαίνεται πως είναι μικρότερες από τις προβλεπόμενες.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι η απόσταση ανάμεσα σε δύο αποθήκες νιτρικού αμμωνίου είναι 50 μέτρα, ενώ θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον 400 μέτρα, και η απόσταση ανάμεσα σε μία αποθήκη νιτρικού αμμωνίου και μία αποθήκη με άλλες εκρηκτικές ύλες είναι 59 μέτρα, ενώ θα έπρεπε να είναι 147,4 μέτρα. Μάλιστα, ο πραγματογνώμονας επισημαίνει ότι η εταιρεία έχει προβεί στον παραπλανητικό χαρακτηρισμό των κτηρίων αποθήκευσης ως αναχωμάτων, προκειμένου να δικαιολογήσει την μη τήρηση των προβλεπόμενων αποστάσεων. Επίσης, η απόσταση ανάμεσα στις εγκαταστάσεις της εταιρείας από τον παρακείμενο οικισμό (Τανάγρα) είναι μόλις 1.370 μέτρα, αντί των 6.000 μέτρων που ορίζει η ΚΥΑ, ενώ η απόσταση ανάμεσα στις εγκαταστάσεις και την επαρχιακή οδό είναι 321,5 μέτρα, αντί των προβλεπόμενων 1.200 μέτρων.

Ωστόσο, πέραν των ιδιωτικών εγκαταστάσεων στην Δημοτική Ενότητα Τανάγρας, υπάρχουν πληροφορίες για εγκατάσταση αποθήκευσης εκρηκτικών υλών και στην Δημοτική Ενότητα Δερβενοχωρίων, η οποία ανήκει στην πρώην

²Βλ. https://www.tovima.gr/printed_post/fovoi-gia-nea-lfivryto-sti-voiotia/?fbclid=IwAR1ytgsGJZUfaJ-kmwrI6FnYHWmYCFsSiYh44J0lgKqurv6OHRl3JwF_hg

³Βλ. <https://www.elinyae.gr/ethniki-nomothesia/ya-33291989-fek-132b-2121989>

ΠΥΡΚΑΛ-ΕΒΟ, νυν ΕΑΣ, και περιλαμβάνει 1.500 τόνους νιτρικού αμμωνίου⁴. Ουδείς φαίνεται να γνωρίζει υπό ποιες συνθήκες φυλάσσονται οι εκρηκτικές ύλες στην συγκεκριμένη εγκατάσταση και εάν τηρούνται τα προβλεπόμενα από την νομοθεσία.

Ως εκ τούτων:

Επειδή το νιτρικό αμμώνιο αποτελεί ένα εν δυνάμει πολύ επικίνδυνο υλικό, το οποίο εφόσον εκτεθεί σε συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να προκαλέσει καταστροφικές εκρήξεις.

Επειδή οι εγκαταστάσεις που αποθηκεύουν επικίνδυνες ουσίες, όπως το νιτρικό αμμώνιο και οι εκρηκτικές ύλες με ποσότητες μεγαλύτερης από την οριακή βάση της Οδηγίας SEVESO που ισχύει στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, είναι υποχρεωμένες, μεταξύ άλλων, να υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές «Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης», το οποίο εγκρίνει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

Επειδή στην Βοιωτία εκτιμάται ότι βρίσκονται αποθηκευμένοι πάνω από 4.000 χιλιάδες τόνοι νιτρικού αμμωνίου και άλλων εκρηκτικών υλών, αριθμός που φαίνεται πως σε περίπτωση ατυχήματος είναι υπεραρκετός για να προκαλέσει τεράστια καταστροφή (αν αναλογιστούμε μάλιστα ότι η έκρηξη στην Βηρυτό τον Αύγουστο του 2020 προκλήθηκε από εγκατάσταση στην οποία βρίσκονταν αποθηκευμένοι μόλις 2.750 τόνοι νιτρικού αμμωνίου⁵).

Επειδή στην περίπτωση των ιδιωτικών εγκαταστάσεων αποθήκευσης εκρηκτικών υλών στην Τανάγρα εντοπίζονται, σύμφωνα με το πόρισμα του πραγματογνώμονα, αρκετές παραβάσεις των «Κανονισμών για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών» (ΚΥΑ υπ. αριθμ. 3329/1989).

Επειδή κανείς δεν γνωρίζει ποια ποσότητα εκρηκτικών υλών βρίσκεται αποθηκευμένη (και υπό ποιες συνθήκες) στις εγκαταστάσεις της πρώην ΠΥΡΚΑΛ-ΕΒΟ, νυν ΕΑΣ, στα Δερβενοχώρια, οι οποίες απέχουν λίγα μέτρα από τα σπίτια και τις σχολικές μονάδες του χωριού Πύλη.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Ποια μέτρα προτίθενται να λάβουν, προκειμένου να πραγματοποιηθούν έλεγχοι στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης**

⁴Βλ. <https://fonidervenochorion.com/2020/08/10/1500-%CF%84%CF%8C%CE%BD%CE%BF%CE%B9-%CE%BD%CE%B9%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%84%CE%B9%CF%82-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA/>

⁵<https://www.nytimes.com/2020/08/05/world/middleeast/beirut-explosion-ammonium-nitrate.html>

- εκρηκτικών σε όλη τη χώρα και να διασφαλιστεί η τήρηση των οριζόμενων από την νομοθεσία προδιαγραφών;
2. Ποιες από αυτές τις εγκαταστάσεις ανήκουν στην εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO; Ελέγχτηκαν για την υποχρέωση που έχουν να υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης;
 3. Με ποιον τρόπο θα αξιοποιήσουν τα στοιχεία που περιλαμβάνει το πόρισμα του πραγματογνώμονα για τις ιδιωτικές εγκαταστάσεις αποθήκευσης εκρηκτικών στην Τανάγρα Βοιωτίας; Σκοπεύουν να λάβουν μέτρα ώστε να εξαναγκαστεί ο ιδιοκτήτης σε συμμόρφωση;
 4. Σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν ώστε να διευκρινιστεί εάν βρίσκονται αποθηκευμένες μεγάλες ποσότητες εκρηκτικών στις εγκαταστάσεις των ΕΑΣ στα Δερβενοχώρια Βοιωτίας και – εφόσον αυτό ισχύει– εάν τηρούνται οι προδιαγραφές ασφαλούς φύλαξης;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Φάμελλος Σωκράτης

Σπίρτζης Χρήστος

Δρίτσας Θεόδωρος

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη Ελένη

Αλεξιάδης Τρύφων

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Γιαννούλης Χρήστος

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Πολάκης Παύλος

Ραγκούσης Ιωάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζάκρη Θεοδώρα

Φίλης Νικόλαος

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία